

Koen VAN DEN BROECK *Landelijke Gilden*

Zoals zo veel mensen van zijn generatie kreeg Koen VAN DEN BROECK (48) geloof en engagement met één en dezelfde paplepel ingegoten. Als stafmedewerker van de Landelijke Gilden stippelt hij mee het beleid van deze kerkverbonden plattelandsbeweging uit. Na zijn uren is hij actief in het parochie-team en zet hij zich in voor de KVG in Puurs.

‘Verenigings- leven hoort thuis in de Kerk’

Lieve WOUTERS

In zijn vroegste herinnering zijn Kerk en verenigingsleven nog aan elkaar geklonken alsof iets anders ondenkbaar is. Intussen is het sociale weefsel in steden en dorpen danig uiteen gevallen. Vaak werden parochies eilandjes van kerkelijk leven in een woelige zee van pluralistische bewegingen of bewegingen met een verwaterd katholiek profiel. Of, wat erger is, zonder bewegingen. Een koude samenleving krijg je dan, weinig wat mensen verbindt of voor elkaar doet opkomen. Zover wil Koen VAN DEN BROECK het alvast in zijn dorp niet laten komen.

– *U staat onder meer op de bres voor mensen met een handicap. Waarom?*

Mijn echtgenote was actief in Jong kvg (Katholieke Vereniging voor Gehandicapten), toen we elkaar leerden kennen. Intussen zet ik me ook al twintig jaar in voor personen met een handicap. Het merendeel van onze actieve leden zijn mensen met een mentale handicap. Eén van onze drie kinderen kiest intussen ook voluit voor Jong kvg. We hebben een bloeiende werking en dat danken we aan de sterke jongerengroep in Willebroek en Puurs en aan de aanwezigheid van een aantal instellingen in de buurt.

We organiseren geen activiteiten voor de oudere leden, al laten we hen wel voelen dat ze erbij horen met een attentie af en toe. Mensen met een fysieke handicap hebben minder belangstelling voor de groep. Vroeger vond ik dat jammer. Maar door enkele boeiende contacten met rolwagengebruikers, begrijp ik dat beter. Zij willen zich zoveel mogelijk in de samenleving integreren en dat is hun goed recht. Nu haal ik kracht uit hun doorzettingsvermogen. Als zij ervoor vechten, dan ik ook.

– *Als stafmedewerker stippelt u mee het beleid uit van de Landelijke Gilden. Wat is nog het belang van zulke kerkverbonden plattelandsbeweging?*

Niet enkel in de steden gaat de sociale samenhang teloor. Ook op het platteland verbreekt die. In veel van onze 911 lokale afdelingen van de Landelijke Gilden proberen we daar iets aan te doen. We organiseren gemeenschapsvormende activiteiten. En dat is meer dan recreatie, die meestal op het individuele plezier is gericht. Met die ontmoetingen bouwen we sociaal kapitaal op. Mensen die elkaar kennen, doen ook iets voor elkaar. En dat leidt hen hopelijk naar een volgende stap: verantwoordelijkheid opnemen voor elkaar en voor de leefomgeving met allerlei acties.

Als stafmedewerker ben ik mee verantwoordelijk voor de ondersteuning en de

uitbouw van onze vereniging. Soms moet je nieuwe paden durven te bewandelen en je mensen overtuigen van de richting die je wilt uitgaan. Momenteel werken we met de Katholieke Hogeschool Leuven aan een studie over de rol van het socio-culturele leven voor het sociale leven op het platteland. Het zal een uitdaging zijn om een goed project uit te tekenen. Al even belangrijk is te kijken hoe we daar geraken. Je vrijwilligers moeten mee zijn. Ik krijg wel eens een boze telefoon van mensen die het niet eens zijn met het beleid. Al is hun ergernis niet altijd de mijne, de dialoog moet open blijven.

„Mensen veranderen door ontmoeting en participatie”

– *Onlangs werd u lid van het Bureau van het kerkelijk overleg- en adviesorgaan IPB en u bent geëngageerd in uw parochie. Zo staat u ook in de Kerk in dat spanningsveld tussen lokale gemeenschap en beleid.*

En ook hier is communicatie over je project belangrijk. De bisschoppen hebben een visie op het parochieleven van de toekomst – denk aan herstructureringen en de nadruk op eucharistie – en ik wil wel geloven dat het de juiste is. Maar er is nog veel energie en overleg nodig om de mensen mee te krijgen. De plannen moeten door inspraak kunnen worden bijgestuurd. Want als dit niet kan, ben ik bang dat er over tien jaar nog maar een handvol mensen zich met de Kerk zal willen identificeren.

– *Het verenigingsleven staat op veel plaatsen op gespannen voet met de parochie. Is er nog wel een toekomst samen?*

Veel kerkmensen weten niet waarheen met randkerkelijke instellingen zoals Chiro of kvg. Die houden wel gebedsvieringen op

Koen Van den Broeck: ‘Wat mij drijft, is de bekommerning om het sociale weefsel in de samenleving te versterken.’ © Wim Hendrix

vakantie, maar je ziet ze nauwelijks in de kerk. In een aantal parochies vraagt men zich dan af waarom je daarin moet blijven investeren. Moet de parochie haar lokalen nog beschikbaar stellen? Maar je kunt het de man in de straat niet kwalijk nemen dat hij van de traditie en de rijke symboliek van de eucharistie niet veel snapt.

Ik heb het er zelf ook vaak moeilijk mee. En ik krijg dan nog zoveel kansen om aan geloofsverdieping en -uitwisseling te doen! Met de kvg was ik wel twintig keer in Lourdes. Wat een ontdekking om te zien dat er nog zoveel gelovige mensen zijn! Dat geloof ook iets is waar je op straat van kunt vertellen! De vraag is dus: hoe kun je open staan voor de verscheidenheid en toch kwaliteit bieden? De parochie is al lang niet meer de kern van het sociale le-

ven van mensen. Maar ze hoort er wel bij. Daarom blijf ik opkomen voor de plaats van het verenigingsleven in de Kerk. Ik voel aan dat er veel nood is aan catechese, maar de zoektocht naar kwaliteit mag niet inhouden dat je mensen afstoot.

– *U bent ook pleitbezorger van samenwerking tussen verenigingen. Waarom?*

Omdat we samen sterker staan. Het gaat me allereerst om het bevorderen van het sociale weefsel in buurten. We stimuleren de lokale Landelijke Gilden om al eens een activiteit te lanceren met bijvoorbeeld een Welzijnsschakel. Niet iedereen ziet dat zomaar zitten. Maar mensen veranderen slechts door ontmoeting en deelname. Om dezelfde reden moet er ook echte participatie zijn in de Kerk.